

4. Юрченко, В. І., & Приходько, Ю. О. (2016). Психологічний словник-довідник: навчальний посібник.

УДК: 72:911.375.1

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ АРХІТЕКТУРИ УРБАНІСТИКИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Ф. М. Проданюк, кандидат історичних наук, доцент
С.О. Тернопольська, студентка
Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: архітектура, урбаністика, урбанізація

Поняття урбанізація (від лат. urbanos - міський) означає процес зростання міст і міського населення, а також збільшення їхньої ролі в соціально-економічному і культурному житті суспільства [1, с. 8]. Переважна більшість науковців схильна вважати, що урбанізація бере свій початок в Західній Європі наприкінці XVIII на початку XIX століть. Саме в цей період в багатьох містах Західної Європи розпочали зосереджуватися важливі засоби виробництва, а вони самі починають займати ключові місця не лише в європейській, але і у світовій економіці. Процеси урбанізації особливо прискорилися наприкінці XX на початку XXI століть. В науковій літературі прийнято акцентувати увагу на такі тенденції сучасної урбаністики: По-перше, активна чи нестримна урбанізація XX століття – це результат соціально-економічного розвитку, науково-технічного прогресу, індустріалізації та «зеленої революції», що дали можливість переважній меншості людства забезпечувати продуктами сільського господарства все населення планети [1, с. 9]; По-друге, протягом XX століття переважна більшість розвинутих країн світу вичерпали можливості для екстенсивного зростання міст. Серед об'єктивних перешкод на шляху екстенсивного шляху розвитку сучасних міст, прийнято виділяти такі причини: недолік природних ресурсів і обмежена ємкість довкілля, обмежені можливості міської інфраструктури, соціальні проблеми і адміністративні кордони.

Процеси урбанізації не минули й територію України. Особливо активно вони почали проходити в 1960-х – 1980-х роках. В цей період розпочинається процес перебудови та переходу архітектурно-будівної діяльності до нових індустріальних конструкцій та розвиток типового повнозбірного індустріального домобудування [1, с. 45]. З 1970-х років в багатьох регіонах України масове житлове будівництво почало здійснюватися за новими серіями житлових будинків [1, с. 45].

Важливою тенденцією розвитку архітектури сучасної урбаністики став тренд на екологічність будівель та будівельних матеріалів. В будівництві все частіше застосовуються нові екологічні будівельні матеріали. Серед них особливо широке застосування отримали конопляний бетон та біокомпозит [2].

На початку XXI століття значної популярності в багатьох країнах Західної Європи, а згодом і в Україні отримала «зелена архітектура», для якої характерне використання рослинних терас, зелених дахів тощо [3, 4].

Значного поширення набуває й використання в будівництві «розумних матеріалів». Зокрема, архітектори дуже часто звертають увагу на «розумне скло», яке дозволяє залежно від світлої частини дня змінювати рівень прозорості.

Вітчизняні дизайнери та архітектори привнесли в нові архітектурні будівлі багатьох міст України на початку ХХІ століття популярний в країнах Західної Європи тренд на біофільний урбанізм, коли в забудовані багатоповерховими будівлями органічно включають зелені насадження [2]. Перед початком російської військової агресії проти України на теренах нашої держави популярності набирають споруди, збудовані на основі 3D-друкованих проєктів.

Важливою тенденцією розвитку сучасної міської архітектури стали також модульність окремих споруд, легкоспоруджуваність конструкцій, використання сучасних легких матеріалів при будівництві тощо. Вони стають пріоритетними в сучасних кризових умовах і мають тенденцію до ще більш активного використання [2].

У 2016 році система міст України складалася із 1345 поселень, з яких 460 мали статус міст, а 885 – селищ міського типу. В них проживало 29,7 млн. осіб, що складало 69,1 % від загальної чисельності населення країни [5]. Однак, подальший розвиток урбаністики на території нашої держави був призупинений 24 лютого 2022 року після військової агресії Росії проти України.

Список використаних джерел

1. Урбаністика : навч. посібник для студентів напряму підготовки «Будівництво» / О. С. Безлюбченко, О. В. Завальний ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 274 с.
2. Карнаухова А. Тенденції в архітектурі 2023. <https://blog.liga.net/user/akarnaukhova/article/48652>
3. Daures Jean-François. Architecture végétale. – Paris, Editions Eyrolles, 2012 – 249 p.
4. Гой Б. В., Катола Х.О. Розвиток поняття “зеленої архітектури” в сучасному проектуванні та будівництві. <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2019/may/16648/15.pdf>
5. Урбаністична Україна: в епіцентрі просторових змін : монографія / за ред. К. Мезенцева, Я. Олійника, Н. Мезенцевої. – Київ: Видавництво «Фенікс», 2017. – 438 с.

УДК: 347.791+655.58: [316.722+330.163.14].

ЛІТЕРАТУРА ТА ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ – ВАЖЛИВІ ВИДИ КУЛЬТУРНИХ ТА КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ

Ф. М. Проданюк, кандидат історичних наук, доцент
А.В. Ярмош, студентка

Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: література, видавнича діяльність.